

Asia: VN/143/2022

Hallituksen esitys laiksi työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Tampereen kaupunki kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

1. Muutokset liittyen HE eduskunnalle laiksi työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain muuttamiseksi

Hallituksen esityksen tavoitteena on, että kokeilualueen kunnan asiakkaana olevan henkilön työttömyysturva-asioiden käsittely on viivytyksetöntä ja sujuvaa. Tavoitteena on selkeyttää eri toimijoiden rooleja työvoimapolitiittisten lausuntojen antamisessa sekä vahvistaa kuntien roolia työttömyysturva-asioissa. Lain muutokset osaltaan pohjustavat kokeilulain jatkoa vuoden 2024 loppuun sekä kuntien roolin vahvistamista työllisyyspalvelujen järjestäjänä ja TE-palvelujen siirtoa kunnille vuonna 2024.

Hallituksen esityksen tavoitteet ovat kannatettavia. Toimivalta työttömyysturvalausuntojen antamisessa on tarkoituksenmukaista jakaa kuntakokeilussa olevien kuntien, TE-toimistojen ja Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimiston välillä sujuvan ja viivytyksettömän asiakaspalvelun näkökulmasta.

Muutoksella ei ole vaikutusta asiakkaiden työttömyysetuuden saamisen edellytyksiin, eikä työnhakijoiden oikeuksiin ja velvollisuuksiin. Hallituksen esityksen perusteluosion mukaan uusien työttömyysturvatehtävien siirtäminen TE-toimistolta kunnille ei vaikuttaisi menoja lisäävästi tai vähentävästi valtion ja kuntien talousarvioon. Perusteluiden mukaan muutos lisää kokeilualueen kuntien työmäärää ja vastaavasti vähentäisi TE-toimistojen työmäärää. Kokeilualueen kuntien työmäärän ei kuitenkaan arvioida tosiasiallisesti lisääntyvän, koska muutoksella vähennetään kuntien ja TE-toimiston välisiä ilmoituksia ja tiedonvaihtoa.

Tampereen kaupunki ei pidä tarkoituksenmukaisena, että eri lakimuutoksin vapautuvaa TE-toimiston työaikaa ei kompensoida asianmukaisin tasaavin henkilöstösiirroin kuntakokeilualueille. Työmarkkinatilanteen paranemisesta, koronan aiheuttamien lomautusten vähenemisestä ja työttömyyden suotuisasta kehityksestä johtuen alkuperäiset resurssilaskelmat TE-toimiston henkilöstön jaosta TE-toimiston ja kokeilukuntien kesken tulisi muutoinkin tarkistaa. Tarkistamista puoltaa osaltaan pohjoismaisen työvoimapalvelumallin 1.5.2022 voimaan tuleva lainsäädäntö ja työ- ja tasa-arvovaliokunnan mietintö lausumineen pohjoismaisen työvoimapalvelumallin toimeenpanoon ja resursseihin liittyen. Valiokunta kantaa vakavaa huolta resurssien riittävydestä laissa sitovasti määriteltyjen haastattelujen ja palveluprosessin laadukkaaseen hoitamiseen. Lisäksi huolta aiheuttaa osoitettujen lisäresurssien tarkoituksenmukaisen jakamisen onnistuminen kokeilukuntien ja TE-toimistojen kesken niiden tarpeita vastaavasti.

Lisäksi Tampereen kaupunki edellyttää, että TE-hallinto perehdyttää henkilöstönsä ko. lausuntojen antamiseen. TE-toimistosta on osoitettu Pirkanmaan työllisyyden edistämisen kuntakokeiluun paljon uutena suoraan kuntakokeiluun rekrytoituja henkilöitä. Tampereen kaupunki ei pidä tarkoituksenmukaisena, että kunnat joutuvat ottamaan vastuuta uusien kokeiluun siirtyvien tehtävien perehdyttämisestä TE-toimistosta kuntien työnjohdon alle siirretylle henkilöstölle, jonka tulisi jo virkamieslain mukaan omata riittävä osaaminen TE-palvelujen tehtäviin, joihin heitä TE-toimistoista kokeilukunnissa siirretään.

Lainsäädäntömuutos olisi voimassa 31.12.2024 saakka.

2. Muutokset liittyen työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksen toimivallan laajentaminen työvoimapolitiittisten lausuntojen osalta 31.12.2024 asti.

Muutos työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annettuun työ- ja elinkeinoministeriön asetukseen (153/2021)

On perusteltua, että työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksen toimivallasta antaa työvoimapolitiittisia lausuntoja kokeilualueen kuntien asiakkaana olevien työnhakijoiden osalta on säädetty vastaavasti kuin työ- ja elinkeinotoimistossa asiakkaana olevien työnhakijoiden osalta on säädetty.

Hallituksen esityksen mukaan työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskus voisi antaa kokeilualueen kunnan asiakkaana olevaa työnhakijaa koskevan työvoimapolitiittisen lausunnon tilanteissa, joihin ei liity työvoimapolitiittista harkintaa ja jotka koskisivat ulkomaalaista koskevaa rajoitusta, yrittäjän perheenjäsenen työskentelyn päättymistä, yritystoiminnan lopettamista, opiskelua, päätoimisen opiskelun päättymistä, alle 18-vuotiaan koulutusta vailla olevan nuoren oikeutta työmarkkinatukeen tai koulutusta vailla olevan nuoren työttömyysturva-oikeuden palautumista.

Tampereen kaupunki pitää esitystä hyvänä. Ehdotukset eivät laajenna tai vähentäisi työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksen toimivaltaa työvoimapolitiittisten lausuntojen antamisessa. Ehdotukset eivät myöskään lisääisi tai vähentäisi työllisyyden edistämisen kuntakokeilun kokeilualueen kuntien työmäärää työvoimapolitiittisten lausuntojen antamisessa, mutta asiakaspalveluprosessien asiakaslähtöisyyden, tuottavuuden ja kustannustehokkuuden näkökulmasta työttömyysturvaan liittyvä asiakaspalveluprosessi paransi merkittävästi. Pirkanmaan työllisyyden kuntakokeilualueen kunnilla on tiivis yhteistyö työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksen kanssa ja uudistus parantaa asiakaspalvelua molempien toimijoiden näkökulmasta.

Asetus voimaantulosäädöksestä olisi voimassa 31.12.2024 saakka.

Lisätietoja:

Regina Saari

työllisyysjohtaja

Tampereen kaupunki

p. 050 346 9603

etunimi.sukunimi@tampere.fi

Mikkonen Tuula
Tampereen kaupunki